

Gemeente Renkum

Verantwoordelijke afdeling
Team Samenleving

Nummer

- Inboeknummer: 122736
- Paragraaf begroting: 2
- Steller: Rina Moorman

Raad d.d.
25 september 2013

Portefeuillehouder
H.J. Weeda

Datum
1 augustus 2013

Onderwerp
Regionale sociale visie

Geadviseerd besluit

1. De regionale sociale visie regio Arnhem vaststellen
2. Besluiten het college opdracht te geven om de aanpassing van de wijziging op blz. 8 bij 'de rol van maatschappelijke partners' in te brengen in het regionaal Bestuurlijk Sociaal Domein Overleg

Samenvatting

Met de decentralisaties op het sociaal domein krijgen gemeenten er een omvangrijk takenpakket bij. Voor sommige van de nieuwe taken is, om voldoende uitvoeringskracht te organiseren, intergemeentelijke samenwerking noodzakelijk. Uitgangspunt voor de grote decentralisaties is één gezin/huishouden, één plan en één regisseur. Vanuit de inhoud worden keuzes gemaakt, welke taken gemeenten lokaal willen uitvoeren en welke taken gemeenten in samenwerking willen oppakken. Doel is de nieuwe gedecentraliseerde taken met kracht en in samenhang te organiseren. De gemeenten in de regio Arnhem hebben aangegeven te willen samenwerken, een nieuwe fase waarin samenwerken in het sociale domein verder inhoudelijk vormgegeven en geformaliseerd kan worden. Daarbij gaat het zowel om intergemeentelijke samenwerking als om samenwerking met aanbieders, met andere leveranciers (verzekeraars), met maatschappelijke organisaties en burgerinitiatieven en met cliënten. Een visie op de regionale samenwerking in het sociale domein tussen elf gemeenten in de regio Arnhem is hiervoor opgesteld

Op 19 februari 2013 hebben wij de basistekst voor de regionale sociale visie regio Arnhem vastgesteld. Tot aan 1 juli 2013 konden de regiogemeenten laten weten hoe de visie ontvangen is binnen de eigen gemeente en of er aanleiding was voor aanpassingen. De reacties van de elf gemeenten zijn geïnventariseerd en de tekst van de regionale visie is op een aantal punten aangescherpt. (bijlage) In dit voorstel wordt geadviseerd om de definitieve tekst te accorderen inclusief een aanpassing van de wijziging op blz.8 en de definitieve versie van de regionale sociale visie inclusief aanpassing vast te stellen.

Na vaststelling van de visie zal de Bestuurlijke Regiegroep van het Sociaal Domein in de regio Arnhem de visie vaststellen.

Veel van deze taken geeft de gemeente zelf lokaal vorm. Juist deze lokale organisatie dicht bij de inwoners, kenmerkt de kracht van gemeenten. Daarbij staat de burger centraal. Hoe kunnen zij de ondersteuning vinden en krijgen. Samenwerking, proces en beleid moeten hieraan ondersteunend zijn.

Beoogd effect

De visie is een aanknopingspunt om te komen tot verdergaande samenwerking op het sociaal domein in de regio. Een innovatieve herstructurering van het sociale domein is het gevolg. De realisatie van een samenhangend stelsel binnen het sociale domein maakt het mogelijk om integraal maatwerk te leveren.

Kader

Deze visie biedt een kader op grond waarvan beslissingen genomen kunnen worden binnen het verband van regionale samenwerking en waar resultaten en effecten van deze beslissingen aan getoetst kunnen worden.

Argumenten

1a. In het voorjaar van 2013 heeft de voorbereidingsgroep voor de regionale sociale visie de balans opgemaakt. Een analyse van de reacties is opgesteld (zie bijlage). Er is een aantal tekstwijzigingen aangebracht in de basistekst. Deze wijzigingen zijn aanvullend. Eind september wil het regionaal Bestuurlijk sociaal domein overleg (BSDO) weten of iedere gemeente instemt met het definitieve concept.

1b. Tekstwijziging blz. 8 op de reeds door u vastgestelde basistekst van de regionale sociale visie. De tekst bij de rol van maatschappelijke partners is als volgt:

De omslag van het eerdere aanbodgericht werken naar vraaggericht werken is al lastig: nog lastiger is het om probleemgericht te gaan werken. Is het antwoord bij vraaggericht werken vaak een gestandaardiseerd aanbod, bij probleemgericht werken wordt het probleem gediagnosticeerd en beantwoord met een oplossing. Een oplossing is meer maatwerk dan een aanbod.

Wij stellen voor om deze tekst in de regionale sociale visie alsnog aan te laten passen en dit vervolgens in het Bestuurlijk sociaal domein overleg (BSDO) in te brengen.

De beweging van aanbodgericht naar vraaggericht werken vraagt om een andere werkwijze van de maatschappelijke partners. Met vraaggericht werken kan veel meer maatwerk geboden worden.

Kanttekeningen

De definitieve tekst van de regionale sociale visie wordt na vaststelling door de gemeenteraad ook in het regionaal bestuurlijk overleg vastgesteld.

Uitgangspunt is lokaal doen wat lokaal kan en regionaal doen wat regionaal moet. Gekozen is om door middel van proeftuinen de uitwerking van de visie in de praktijk vorm te geven. Uitgangspunt is de vraaggerichte benadering op wijk-, buurt- en dorpsniveau.

Een combinatie van de nieuwe verantwoordelijkheden met de huidige uitvoering van de Wmo maakt dat gemeenten verantwoordelijk worden voor ondersteuning van burgers binnen het sociale domein. Hierdoor is maatwerk mogelijk vanuit een integrale benadering.

Draagvlak

De regio Arnhem wil klaar zijn voor een innovatieve herstructurering van het sociaal domein. De elf gemeenten werken al langer samen rondom de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de jeugdzorg. Deze regio is ook het vertrekpunt om met elkaar aan de slag te gaan om het proces van de decentralisaties te sturen. Bestuurlijke draagkracht voor de regionale samenwerking binnen het sociaal domein is aanwezig.

Ook de VNG en het Rijk hebben in bestuurlijk overleg vastgesteld dat voor sommige taken op het sociaal domein op korte termijn uitvoeringskracht tussen gemeenten moet worden gebundeld via samenwerking (bijlage VNG/BZK- brieven dd. 16 januari, 19 februari, 15 maart, 18 april en 12 juli 2013). Gemeenten is gevraagd voor 31 mei 2013 inzicht te geven in nieuwe vormen van samenwerking op het sociaal domein. (bijlage antwoordbrief bestuurlijke regiegroep sociaal domein regio Arnhem dd. 31 mei 2013). De visie is een basis voor regionale samenwerking waarbij voldoende ruimte is voor de lokale overheid. Dit vraagt extra aandacht voor nadere invulling en operationalisering van de samenwerking. Punten van samenwerking zoals bijvoorbeeld dekking van financiële risico's, opdrachtgeverschap enz. moeten voor 1 januari 2014 zoveel mogelijk operationeel kunnen zijn. Een regionale intentieovereenkomst om de best passende samenwerkingsvorm te realiseren bij de opgaven die er liggen, is in voorbereiding. Zodra helder is welke taken de gemeenten op 1 januari 2015 regionaal, welke bovenlokaal en welke lokaal uit gaan voeren, kan de definitieve samenwerkingsvorm met juridische verplichtingen worden ingericht.

Aanpak/Uitvoering

De visie legt een basis voor regionale samenwerking in de regio Arnhem op sociaal gebied. Het betreft een aantal uitgangspunten voor de gemeentelijke samenwerking bij de grote decentralisaties Jeugdzorg, Participatiewet, AWBZ- begeleiding en persoonlijke verzorging en Passend Onderwijs. Het biedt een kader op grond waarvan beslissingen genomen kunnen worden. De ambitie is om tot een gezamenlijke voorbereiding en implementatie van de transformatie van het sociaal domein te komen vanaf 2015. De visie gaat over 'wat' we willen bereiken. De werkprocessen en methodieken worden niet in dit document beschreven. De kern van de regionale visie op het sociale domein gaat ervan uit dat:

- alle inwoners kunnen participeren in de samenleving
- de jeugd gezond en kansrijk kan opgroeien
- vrijwillige inzet van inwoners onontbeerlijk is
- maatschappelijke oplossingen voor de vraag naar zorg en ondersteuning in alle wijken en dorpen een plek heeft gekregen
- inwoners een gezond leven hebben

- mensen naar vermogen, betaalde arbeid verrichten of anderszins een gewaardeerde bijdrage leveren aan de samenleving
- vertrouwen op eigen recht en medeverantwoordelijkheid voor elkaar leidt tot gedrag dat bijdraagt aan meer sociale samenhang en zelfredzaamheid van inwoners
- de gemeente, burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties uitdaagt om mee te denken en initiatieven te ontplooiën.

De uitvoering vraagt per gemeente een nadere uitwerking. De elf gemeenten hebben ook de ambitie uitgesproken om in voorbereiding op de decentralisaties zoveel mogelijk van en met elkaar te leren. Dit gebeurt door middel van gerichte praktische experimenten; de proeftuinen. In de proeftuinen worden de door de regio geformuleerde veranderopgaven in de praktijk ontwikkeld en getoetst. De ervaringen in de proeftuinen zijn voorbeelden voor gemeenten, een gezamenlijke leeromgeving als voorbereiding op de grote decentralisaties in 2015.

Financiële consequenties

Langs de weg van visievorming kan de samenleving binnen dit domein aanzienlijk versterkt worden. De positie ten opzichte van grote(re) (boven)regionaal georganiseerde partijen, de benodigde kennis en capaciteit, en de afdekking van de financiële risico's vragen om (boven)regionale samenwerkingsverbanden. De regiogemeenten willen zelf invulling blijven geven aan de juiste schaalgrootte voor de samenwerking om taken zo efficiënt mogelijk te doen, met uiteindelijk goede resultaten voor de inwoners.

De procesaansturing van de geclusterde proeftuinen in de regio wordt mede gefinancierd door de provincie.

Juridische consequenties

De juridische consequenties worden nader uitgewerkt in de uitvoering.

WMO-aspecten

Alle prestatievelden van de Wmo komen bij de uitwerking van de regionale sociale visie in de proeftuinen aan de orde. De adviesraden zijn in april 2013 geïnformeerd over de basistekst van het bijgaande concept. Het definitief concept wordt hen ter advisering aangeboden.

Duurzaamheid

De regionale sociale visie is richtinggevend en moet duurzaam zijn, waarbij ruimte blijft voor de dynamiek van de samenleving. Met duurzaamheid in dit verband wordt de ontwikkeling bedoeld, die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoefte te voorzien in gevaar te brengen. Dat geldt ook voor de duurzaamheidgedachte die voortkomt uit het besef dat er zorgvuldig en rechtvaardig moet worden omgegaan met de toenemende schaarste aan middelen.

Effect op vermindering regeldruk

N.v.t.

Communicatie

De gemeenteraad en de adviesraden worden van de voortgang op de hoogte gehouden door middel van raadsbrieven en raadsinformatiebijeenkomsten voor raadsleden en adviesraden.

Alternatieven

Het alternatief is om uit te gaan van lokale keuzes binnen de transformatie van het sociale domein en af te zien van regionale samenwerking.